

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ

**Відокремлений структурний підрозділ
«УЖГОРОДСЬКИЙ ТОРГОВЕЛЬНО-ЕКОНОМІЧНИЙ ФАХОВИЙ
КОЛЕДЖ ДЕРЖАВНОГО ТОРГОВЕЛЬНО-ЕКОНОМІЧНОГО
УНІВЕРСИТЕТУ»**

ЗАТВЕРДЖЕНО

на засіданні педагогічної ради
ВСП «УТЕФК ДТЕУ»
«27» лютого 2023 р. протокол № 4
Сергій ВОЛОЩУК

ВВЕДЕНО В ДІЮ

Наказ ВСП «УТЕФК ДТЕУ»
від «27» лютого 2023 р. № 4-А/Г

**ПОЛОЖЕННЯ
про самостійну роботу здобувача освіти
у ВСП «Ужгородський торговельно-економічний фаховий коледж ДТЕУ»**

1. Загальні положення

1.1. Положення про самостійну роботу здобувачів освіти у ВСП «Ужгородський торговельно-економічний фаховий коледж Державного торговельно-економічного університету» (далі – Положення) розроблено згідно з вимогами нормативно-правових документів у сфері освіти: законів України «Про освіту», «Про фахову передвищу освіту», положень ВСП «УТЕФК ДТЕУ» (далі – Коледж), які безпосередньо або опосередковано пов'язані з організацією освітнього процесу.

1.2. Підготовка кваліфікованих фахівців, конкурентоспроможних на ринку праці, здатних до компетентної, відповідальної та ефективної діяльності за своєю спеціальністю на рівні європейських і світових стандартів, неможлива без підвищення ролі самостійної роботи студентів, спрямованої на стимулювання професійного зростання студентів, виховання їхньої творчою активності.

1.3. Самостійна робота здобувачів освіти є невід'ємною складовою освітньої діяльності Коледжу, в процесі якої заплановані завдання виконуються під методичним керівництвом викладачів, без посередньої їхньої участі. Цей вид роботи є основним засобом засвоєння навчального матеріалу здобувачами освіти у час, вільний від обов'язкових навчальних занять.

1.4. Мета самостійної роботи:

- розвиток творчих здібностей та активізація розумової діяльності;
- формування у здобувачів освіти потреби безперервного самостійного поповнення знань;
- поглиблення системи знань з дисциплін загальної та професійної підготовки;

1.5. Це Положення визначає вимоги та умови, що необхідні для організації самостійної навчальної і наукової діяльності здобувачів освіти та спрямоване на вирішення таких завдань:

- створення умов для реалізації єдиного підходу викладачів до організації самостійної роботи студентів;
- формування у здобувачів освіти практичних навичок самостійної роботи з опрацювання та засвоєння навчального матеріалу, виконання індивідуальних завдань з навчальних дисциплін (курсіві роботи), розрахунково-практичні роботи, проекти тощо);
- сприяння розвитку у здобувачів освіти мотивації до навчання та поглиблення професійних наукових і практичних інтересів;
- формування професійних якостей, розвитку знань, умінь та навичок майбутніх фахівців;
- сприяння формування у здобувачів освіти культури розумової праці, самостійності та ініціативи у пошуку та набутті знань, вироблення навичок роботи з літературою.

1.6. Обсяг навчального часу, відведеного для самостійної роботи, регламентується нормативними освітянськими документами, визначається робочим навчальним планом, робочими навчальними програмами дисциплін і

повинен становити не менше 1/3 та не більше 2/3 від загального обсягу навчального часу, відведеного для вивчення конкретної дисципліни.

2. Організація самостійної роботи здобувачів освіти

2.1. Зміст самостійної роботи здобувачів освіти із конкретної дисципліни визначається навчальною та робочою навчальною програмами вивчення дисципліни.

2.2. На самостійну роботу можуть виноситись:

- частина теоретичного матеріалу, менш складного за змістом;
- окремі практичні роботи, що не потребують безпосереднього керівництва викладача.

2.3. Теми, які виносяться на самостійне вивчення, викладач зазначає у робочій програмі з дисципліни, вказуючи перелік питань, літературу та форму контролю.

2.4. Самостійна робота здобувачів освіти забезпечується системою навчально-методичних засобів, передбачених для вивчення конкретної навчальної дисципліни, куди входять:

- основна література (підручник, конспект лекцій викладача, навчальні та методичні посібники);
- додаткова література (наукова, фахова, періодична);
- інтернет-ресурси;
- методичні матеріали (методичні рекомендації щодо виконання самостійної роботи).

2.5. Самостійна робота над засвоєнням навчального матеріалу з конкретної дисципліни може виконуватись у бібліотеці коледжу, навчальних кабінетах, комп'ютерних кабінетах (лабораторіях), а також у домашніх умовах.

2.6. При використанні здобувачами освіти складного обладнання чи устаткування, складних систем доступу до інформації передбачається можливість отримання необхідної консультації або допомоги з боку викладача. При плануванні викладач розробляє методичні рекомендації, які містять орієнтовний тематичний план з переліком тем, що винесені на самостійне вивчення, методичне забезпечення самостійного опрацювання навчального матеріалу студентами.

2.7. При поєднанні різних форм навчання, рекомендовано використовувати освітню платформу Google Classroom для створення завдань, перевірки та оцінювання самостійної роботи здобувачів освіти.

2.8. В умовах дистанційного (синхронного та асинхронного) навчання рекомендовано проводити контроль виконаних завдань самостійної роботи шляхом Google форм та інших Google додатків.

3. Система навчально-методичних засобів для забезпечення самостійної роботи здобувачів освіти

3.1. При самостійному опрацюванні навчального матеріалу велике значення для студента має навчально-методичний пакет, вміст якого передбачає:

- робочу програму з навчальної дисципліни з чітким визначенням змісту й обсягу аудиторної і позааудиторної навчальної роботи;
- конспект лекцій (опорний конспект);
- інструкції з лабораторних та практичних занять;
- методичні рекомендації щодо вивчення окремих тем чи напрацювання практичних навичок;
- методичні рекомендації по написанню курсової роботи;
- перелік питань, що виносяться на семінарські заняття;
- перелік контрольних завдань, запитань, тестів для самоперевірки;
- перелік літератури;
- робочий зошит (за наявності) з виконання самостійної роботи.

3.2. Вимоги щодо складання методичних рекомендацій.

З метою допомоги здобувачам освіти в оволодінні знаннями самостійно з конкретної теми навчальної дисципліни викладачу рекомендується підготувати методичні рекомендації, основними складовими яких можуть бути:

- тема;
- план;
- література;
- перелік знань і вмінь, набутих студентами після опрацювання теми(очікувані результати);
- конкретні завдання студенту з кожного винесеного питання з методичними порадами щодо їх виконання;
- перелік контрольних питань для самоперевірки.

Викладач може скласти робочі зошити для самостійної роботи студентів у вигляді тезисних викладок, графічних зображень, таблиць систематизованого матеріалу з переліком вхідних даних, одержаних під час вивчення інших навчальних дисциплін, або попередніх тем з даної дисципліни, перелік завдань з даної теми.

3.3. Види завдань до самостійної роботи.

Залежно від особливостей дисциплін, викладач може пропонувати здобувачам освіти різні види завдань самостійної роботи, які можна виконувати під час дистанційного, асинхронного, змішаного чи очного навчання:

- опрацювання інформації, отриманої безпосередньо на обов'язкових навчальних заняттях;
- робота з відповідними підручниками та особистим конспектом лекцій;
- самостійне вивчення окремих тем або питань із розробкою конспекту;
- робота в мережі Інтернет;

- участь в різних онлайн конференціях, тренінгах, віртуальних виставках, як міжнародних так і в тих, що проводяться в ДВНЗ «Державний торговельно-економічний університет» чи в його відокремлених структурних підрозділах в різних містах України;

- робота з довідковою літературою;

- написання рефератів, повідомлень, створення презентацій до повідомлень;

- творчі завдання (доповіді, проекти, огляди тощо);

- виконання підготовчої роботи до лабораторних і практичних занять;

- виконання індивідуальних графічних, розрахункових завдань;

- виконання курсових робіт;

- участь у роботі наукових і науково-практичних конференцій, семінарів, олімпіад з фаху тощо;

- виконання завдань, які базуються на використанні сучасних інформаційних технологій і комп'ютерних засобів навчання.

Викладач не обмежується у виборі інших завдань для самостійної роботи за умови відповідності змісту завдання робочій навчальній програмі дисципліни. Успішне виконання завдання самостійної роботи можливе за умови наявності у здобувачів освіти певних навичок: уміння працювати з книгою (складати план, конспект, реферат); проводити аналіз навчального матеріалу (складати різні види таблиць, проводити їх порівняння); здійснювати пошук та обробку інформації в мережі Інтернет; створювати презентації.

Самостійні завдання можуть виконуватись у робочому зошиті, на окремих картках, альбомних листах у вигляді креслення, графіків, кросвордів, малюнків в альбомах тощо. Кращі роботи як зразки залишаються в кабінетах (лабораторіях), експонуються на виставці студентських робіт тощо.

4. Організація контрольних заходів самостійної роботи здобувачів освіти

4.1. Контрольні заходи включають поточний і підсумковий контроль знань студентів.

4.2. Поточний контроль є органічною частиною навчального процесу і проводиться під час лекцій, семінарських, практичних і лабораторних занять.

4.3. Форми поточного контролю:

- усна співбесіда за матеріалами розглянутої теми на початку наступної лекції з оцінкою відповідей студентів (5-10 хв.);

- письмове фронтальне опитування студентів на початку чи в кінці лекції (5-10хв.). Відповіді перевіряються й оцінюються викладачем у позааудиторний час.;

- перевірка домашніх завдань;

- перевірка набутих умінь на практичних, лабораторних заняттях;

- тестова перевірка знань студентів;

- інші форми.

4.4. Виконання деяких завдань самостійної роботи студентів може контролюватись під час проведення лабораторних і практичних занять, під час проведення семінарів (деякі питання семінару можуть торкатись тем, які частково або повністю пророблялись самостійно), викладач може передбачити проведення семінару повністю за темами самостійної роботи.

4.5. Навчальний матеріал дисципліни, передбачений робочою програмою для засвоєння здобувачами освіти в процесі самостійної роботи, вноситься на підсумковий контроль поряд з навчальним матеріалом, який опрацьовується при проведенні занять.

4.6. Контроль за опрацюванням навчального матеріалу, винесеного на самостійну роботу, проводиться викладачем на заняттях та в позааудиторний час.

4.7. Виконання самостійної роботи з теми враховується при тематичному оцінюванні.

4.8. Самостійна робота з дисципліни відноситься до обсягу навчального матеріалу, який передбачений у межах визначених годин (кредитів ЄКТС) згідно навчального плану. При проведенні підсумкового контролю знань здобувачів освіти, необхідно враховувати і якість виконання самостійної роботи здобувачем освіти, так як це є частина обсягу навчального матеріалу з кожної дисципліни, відповідно до навчальної та робочої програми.